

คำนำ

ความช่วยเหลือของคนเราสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ ความช่วยเหลืออย่างหยาบ ความช่วยเหลืออย่างกลาง และความช่วยเหลืออย่างละเอียด ความช่วยเหลือประเภทนั้นนำความทุกข์มาให้คนเราได้ในระดับต่าง ๆ กัน คือ ความช่วยเหลืออย่างหยาบนำความทุกข์มาให้ทั้งกายและใจ ความช่วยเหลืออย่างกลางนำความทุกข์เฉพาะทางใจมาให้ ส่วนความช่วยเหลืออย่างละเอียด แม้จะไม่เห็นความทุกข์ชัดเจน แต่ก็สามารถชี้ได้ว่าเป็นต้นเหตุให้เกิดความทุกข์ทั้งหมด

คนเราเกิดมาก็ต้องการความสุข เพื่อตอบสนองความต้องการของคน พระพุทธเจ้าจึงประทานทางแห่งความสุขมาให้ หนทางที่ทรงประทานนั้นก็คือการละเว้นความชั่ว ทรงบัญญัติศีลเพื่อกำจัดความช่วยเหลืออย่างหยาบ ทรงบัญญัติสมาธิเพื่อกำจัดความช่วยเหลืออย่างกลาง และทรงค้นพบความจริงแล้วเปิดเผยความจริงนั้นเพื่อกำจัดความช่วยเหลืออย่างละเอียด ดังนั้น หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าโดยย่อจึงมีเพียง 3 คือ ศีล สมาธิ และปัญญา ซึ่งเป็นหลักในการปราบความชั้วนั่นเอง

การศึกษาของมนุษย์เราที่สำคัญก็คือการศึกษาเพื่ออาชีพหรือการศึกษาวิชาชีพ เพราะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเอง และครอบครัวในภายหน้า นอกจากวิชาชีพแล้ว คนเราควรศึกษาวินัยธรรมบ้าง ทั้งนี้เพราะว่าถ้าคนเรามีความรู้วิชาชีพอย่างเดียว ไม่มีศีลธรรมแล้ว ชีวิตอาจจะไม่มีความสุข เราจะเห็นตัวอย่างอยู่เสมอว่าคนที่มีความรู้วิชาชีพดี ๆ แต่ไม่มีศีลธรรม มักจะหมดโอกาสทำอาชีพเพราะไม่มีใครไว้ใจให้ทำงานหรือบางทีอาจจะติดคุกด้วย สาเหตุแห่งความหายนะอันนั้นก็คือ การไม่มีศีลธรรม ทางมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้คำนึงเหตุอันนี้ จึงได้เปิดสอนวิชาหลักพุทธศาสนาขึ้นเพื่อให้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกสังคมศึกษาเป็นวิชาบังคับ และเป็นวิชาเลือกเสรีของคณะอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังว่านักศึกษาเหล่านั้นจะได้มีทั้งอาชีพที่ดี และศีลธรรมอันงามเป็นอาภรณ์ประดับชีวิตของแต่ละคน ซึ่งผลแห่งการมีอาชีพดี และมีศีลธรรมก็คือ ความสุขส่วนตัวและสันติของสังคมตามที่ทุกคนต้องการ

ตำราหลักพุทธศาสนา หรือ PY 210 นี้ แบ่งออกเป็นภาคใหญ่ ๆ ได้ 2 ภาค คือ ภาคหลักพุทธศาสนา และ ภาคมงคลสูตร ซึ่งเป็นที่รวมของศีล สมาธิ และปัญญา อีกลักษณะหนึ่งในหลาย ๆ ลักษณะแห่งคำสอน สำหรับผู้รับผิดชอบเรียบเรียงตำราเล่มนี้มี 2 ท่าน คือ รศ.

ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์ และ ผศ. ทวี ผลสมภพ การเรียบเรียงภาคหลักพุทธศาสนา ภาค 1 อยู่ในความรับผิดชอบของ ผู้เรียบเรียง ส่วนภาคมงคลสูตรนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของ รศ. ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์

หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์แก่นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และนักศึกษาผู้สนใจอื่น ๆ บ้าง ตามสมควร

ผศ.ทวี ผลสมภพ

ภาควิชาปรัชญา

คณะมนุษยศาสตร์

5 กรกฎาคม 2525